

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

DIREKTIIVIT

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2014/61/EU,

annettu 15 päivänä toukokuuta 2014,

toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Digitaalitalous muuttaa sisämarkkinoita perusteellisesti. Innovatiivisuutensa, nopeutensa ja rajat ylittävän ulottuvuutensa ansiosta digitaalitalous mahdollistaa sisämarkkinoiden yhdentymisen uudelle tasolle. Unioni on asettanut tavoitteeksi digitaalitalouden, joka tuottaa kestäviä taloudellisia ja sosiaalisia etuja nykyaikaisten verkkopalveluiden ja nopeiden internet-yhteyksien pohjalta. Korkealaatuinen digitaali-infrastruktuuri tukee käytännöllisesti katsoen kaikkia nykyaikaisen ja innovatiivisen talouden sektoreita ja on strategisesti tärkeä sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden kannalta. Sen vuoksi kaikilla kansalaisilla samoin kuin yksityisellä ja julkisella sektorilla on oltava mahdollisuus osallistua digitaalitalouteen.
- (2) Jäsenvaltiot ovat tunnustaneet nopeaan laajakaistaan siirtymisen merkityksen ja hyväksyneet kunnianhimoiset laajakaistatavoitteet, jotka esitetään komission tiedonannossa "Euroopan digitaalistrategia — Euroopan kasvun vauhdittaminen digitaalisin keinoin", jäljempänä 'digitaalistrategia', ja jotka ovat peruslaajakaistan tarjoaminen kaikille eurooppalaisille vuoteen 2013 mennessä ja sen varmistaminen, että vuoteen 2020 mennessä paljon nopeammat, yli 30 Mbit/s:n internet-yhteydet ovat kaikkien eurooppalaisten ulottuvilla ja yli 100 Mbit/s:n internet-yhteys on vähintään 50 prosentilla unionin kotitalouksista.
- (3) Koska teknologia kehittyy nopeasti, laajakaistaliikenne kasvaa räjähdysmäisesti ja sähköisten palvelujen kysyntä kasvaa, digitaalistrategiassa asetettuja tavoitteita olisi pidettävä ehdottomina vähimmäistavoitteina ja unionin olisi pyrittävä kunnianhimoisempiin laajakaistatavoitteisiin kasvun, kilpailukyvyn ja tuottavuuden lisäämiseksi. Tätä direktiiviä tarkistettaessa komission olisi arvioitava, voidaanko tällä direktiivillä edistää kyseistä tavoitetta edelleen ja jos voidaan, niin miten.

⁽¹⁾ EUVL C 327, 12.11.2013, s. 102.

⁽²⁾ EUVL C 280, 27.9.2013, s. 50.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 15. huhtikuuta 2014 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 8. toukokuuta 2014.

- (4) Digitaalistrategiassa on myös todettu tarve politiikoille, joilla alennetaan laajakaistan käyttönotosta koko unionin alueella aiheutuvia kustannuksia ja varmistetaan asianmukainen suunnittelu ja koordinointi sekä kevennetään hallinnollista rasitetta. Tämän osalta jäsenvaltioiden on tehtävä merkittäviä alkuinvestointeja fyysisen infrastruktuurin yhteiskäytön mahdollistamiseksi. Ottaen huomioon digitaalistrategian tavoitteet ja pitäen samalla mielessä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1316/2013 ⁽¹⁾ perustetun Verkkojen Eurooppa -välineen nojalla laajakaistalle osoitettujen rahoitusvarojen merkittävä väheneminen, jäsenvaltioiden olisi voitava tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi käyttää saatavilla olevaa unionin rahoitusta sovellettavien unionin säännösten mukaisesti.
- (5) Nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentäminen edistäisi myös julkisen sektorin digitalisoitumista, mikä muodostaisi digitaalisen vipuvaikutuksen kaikille talouden aloille sekä vähentäisi lisäksi julkishallinnon kustannuksia ja tehostaisi kansalaisille tarjottuja palveluja.
- (6) Ottaen huomioon, että tarvitaan unionin tason toimia laajakaistan kattavuuden parantamiseksi muun muassa vähentämällä nopean laajakaistainfrastruktuurin kustannuksia, kuten Eurooppa-neuvoston 13 ja 14 päivänä joulukuuta 2012 pidetyn kokouksen hyväksymissä päätelmissä on huomioitu, komission tiedonannossa ”Toinen sisämarkkinoiden toimenpidepaketti” korostetaan tarvetta lisätoimille, jotta voidaan saavuttaa nopeasti digitaalistrategiassa asetetut tavoitteet muun muassa vastaamalla nopean verkon edellyttämien investointien asettamaan haasteeseen.
- (7) Nopeiden kiinteiden ja langattomien sähköisten viestintäverkkojen käyttöönotto unionin laajuisesti edellyttää mittavia investointeja, joista merkittävän osan muodostavat rakennusteknisten töiden kustannukset. Joidenkin kustannuksiltaan korkeiden rakennusteknisten töiden rajoittaminen tehostaisi laajakaistan siirtymistä.
- (8) Suuri osa näistä kustannuksista johtuu olemassa olevan passiivisen infrastruktuurin (kuten kaapelikanavien, kaapelinsuojaputkien, kaapelikaivojen, jakokaappien, pylväiden, mastojen, antennilaitteistojen, tornien ja muiden tukirakennelmien) käyttöön liittyvistä tehottomuuksista käyttöönottoprosessissa, rakennusteknisten töiden koordinointiin liittyvistä pullonkauloista, työläistä hallinnollisista lupamenettelyistä sekä verkkojen käyttöönottoon kiinteistöissä liittyvistä pullonkauloista, jotka johtavat suuriin taloudellisiin esteisiin erityisesti maaseutualueilla.
- (9) Toimenpiteiden, joiden tavoitteena on tehostaa olemassa olevien infrastruktuurien käyttöä ja vähentää uusien rakennusteknisten töiden kustannuksia ja esteitä, on määrä edesauttaa merkittävästi nopeiden sähköisten viestintäverkkojen nopeaa ja laajaa käyttöönottoa samalla, kun huolehditaan toimivasta kilpailusta, aiheuttamatta kielteisiä vaikutuksia olemassa olevan julkisen infrastruktuurin varmuudelle, turvallisuudelle ja sujuvalle toiminnalle.
- (10) Jotkin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimenpiteitä vähentääkseen laajakaistan siirtymisen kustannuksia. Nämä toimenpiteet ovat kuitenkin edelleen harvassa ja hajanaisia. Näiden toimenpiteiden laajentaminen koko unioniin voisi merkittävästi edesauttaa digitaalisten sisämarkkinoiden perustamista. Lisäksi erot sääntelyvaatimuksissa estävät joskus yleishyödyllisten laitosten välisen yhteistyön ja voivat luoda esteitä uusien verkon ylläpitäjien markkinoille tulolle ja uusille liiketoimintamahdollisuuksille, mikä haittaa sisämarkkinoiden kehitystä fyysisten infrastruktuurien käytössä ja käyttöönotossa nopeita sähköisiä viestintäverkkoja varten. Lisäksi jäsenvaltioiden tasolla tehdyt aloitteet eivät aina vaikuta kokonaisvaltaisilta, vaikka toimien olisi katettava koko käyttöönottoprosessi ja eri sektorit, jotta vaikutus olisi johdonmukainen ja merkittävä.
- (11) Tässä direktiivissä on tarkoitus määritellä koko unionissa sovellettavat vähimmäisoikeudet ja -velvoitteet, jotta voidaan helpottaa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa ja toimialojen välistä koordinoitua. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti siinä vahvistettavat vähimmäistasoa vastaavat tasavertaiset toimintaedellytykset eivät saisi rajoittaa kansallisella ja paikallisella tasolla tällä hetkellä sovellettavia parhaita käytäntöjä ja toimenpiteitä, joihin liittyy yksityiskohtaisempia säännöksiä ja edellytyksiä sekä lisätoimenpiteitä mainittujen oikeuksien ja velvoitteiden täydentämiseksi.
- (12) *Lex specialis* -periaatteen mukaan tapauksissa, joissa sovelletaan yksityiskohtaisempia sääntelytoimenpiteitä unionin oikeuden mukaisesti, niiden olisi oltava etusijalla tässä direktiivissä säädettyihin vähimmäisoikeuksiin ja

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1316/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129).

-velvoitteisiin nähden. Sen vuoksi tämä direktiivi ei saisi rajoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/21/EY ⁽¹⁾ sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/19/EY ⁽²⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/20/EY ⁽³⁾, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/22/EY ⁽⁴⁾ ja komission direktiivissä 2002/77/EY ⁽⁵⁾ esitetyn unionin sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmän soveltamista, mukaan lukien tuon sääntelyjärjestelmän nojalla toteutetut kansalliset toimenpiteet, kuten erityiset symmetriset ja epäsymmetriset sääntelytoimenpiteet.

- (13) Sähköisten viestintäverkkojen operaattoreiden ja varsinkin uusien tulokkaiden kannalta voi olla huomattavasti tehokkaampaa käyttää uudelleen jo olemassa olevia fyysisiä infrastruktuureja, jotka voivat olla myös muiden yleishyödyllisten laitosten omistuksessa, sähköisten viestintäverkkojen käyttöön ottamiseksi erityisesti alueilla, joilla soveltuvaa sähköistä viestintäverkkoa ei ole käytettävissä tai joilla uuden fyysisen infrastruktuurin rakentaminen ei ehkä ole taloudellisesti kannattavaa. Lisäksi toimialojen väliset yhteisvaikutukset voivat merkittävästi vähentää sähköisten viestintäverkkojen käyttöönotosta johtuvien rakennusteknisten töiden tarvetta ja sen myötä myös niihin liittyviä yhteiskunnallisia ja ympäristökustannuksia, kuten ympäristön pilaantumista, häiriöitä ja liikenteen ruuhkautumista. Sen vuoksi tätä direktiiviä olisi sovellettava yleisten viestintäverkkojen tarjoajien lisäksi myös kaikkiin tahoihin, joilla on omistus- ja käyttöoikeudet, jälkimmäisessä tapauksessa rajoittamatta kolmansien osapuolten omistusoikeuksia, sellaisiin laajoihin ja kaikkialle ulottuviin fyysisiin infrastruktuureihin, joihin voidaan sijoittaa sähköisten viestintäverkkojen elementtejä. Kyse voi olla esimerkiksi sähkön, kaasun, veden ja lämmön jakeluun, viemärintiiniin, sadevesijärjestelmiin ja liikennepalveluihin käytettävistä fyysisistä verkoista.
- (14) Jotta voidaan parantaa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa sisämarkkinoilla, tässä direktiivissä olisi säädettävä yleisten viestintäverkkojen tarjoajien oikeuksista käyttää fyysisiä infrastruktuuria riippumatta sen sijainnista oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin, jotka ovat yhteensopivia omistusoikeuksien tavanomaisen käytön kanssa. Velvoite antaa oikeus käyttää fyysisiä infrastruktuuria ei saisi rajoittaa sen maan omistajan tai rakennuksen omistajan oikeuksia, jossa infrastruktuuri sijaitsee.
- (15) Koska verkkojen fyysisten rakenteiden erikoistumisaste on pieni, niissä voi usein olla samanaikaisesti sijoitettuna monia erilaisia sähköisten viestintäverkkojen elementtejä, myös nopeudeltaan vähintään 30 Mbit/s:n laajakaistaliityntäpalvelujen tarjoamiseen teknologianeutraaliuden periaatetta noudattaen tarvittavia verkkoelementtejä, tämän vaikuttamatta verkon pääasialliseen palveluun ja pitäen mukauttamiskustannukset mahdollisimman alhaisina. Sen vuoksi fyysiseen infrastruktuuriin, joka on tarkoitettu pelkästään verkon muiden elementtien sijoittamiseen ilman, että siitä itsestään tulee aktiivinen verkkoelementti, kuten mustaan kuituun, voidaan periaatteessa sisällyttää sähköisen viestinnän kaapeleita, laitteistoa tai muita sähköisten viestintäverkkojen elementtejä riippumatta sen varsinaisesta käytöstä tai omistuksesta, jos turvallisuuteen liittyviä huolenaiheita tai haittaa infrastruktuurin omistajan tuleville liiketaloudellisille eduille ei ole. Yleisten viestintäverkkojen fyysisiä infrastruktuuria voidaan periaatteessa käyttää myös muiden verkkojen elementtien sijoittamiseen, ja sen vuoksi jäsenvaltiot voivat valita vasta- vuoroisuuden periaatteen soveltamisen asianmukaisissa tapauksissa ja sallia yleisten viestintäverkkojen operaattorien tarjota käyttöoikeuden verkkoihinsa muiden verkkojen käyttöönottamiseksi. Pääasiallisen palvelun tarjoamiseen liittyvää määrättyä yleistä etua rajoittamatta olisi edistettävä verkon ylläpitäjien välisiä synergioita, jotta voidaan samalla myötävaikuttaa digitaalistrategian tavoitteiden saavuttamiseen.
- (16) Vaikka tämä direktiivi ei saisi rajoittaa mahdollisia erityisiä takeita, joita tarvitaan varmistamaan turvallisuus ja kansanterveys sekä verkkojen, erityisesti kriittisen infrastruktuurin, turvallisuus ja eheys ja estämään verkon ylläpitäjän tarjoamaan pääasialliseen palveluun kohdistuvat vaikutukset erityisesti ihmisten käyttöön tarkoitetun veden toimittamiseen käytettävien verkkojen osalta, kansalliseen lainsäädäntöön sisältyvät yleiset säännöt, joilla kielletään verkon ylläpitäjiä neuvottelemasta sähköisten viestintäverkkojen tarjoajien käyttöoikeuksista fyysisiin infrastruktuureihin, voivat estää fyysisten infrastruktuurien käyttöoikeusmarkkinoiden perustamisen. Tällaiset yleiset säännöt olisi näin ollen poistettava. Tässä direktiivissä esitetyt toimenpiteet eivät myöskään saisi rajoittaa jäsenvaltioiden mahdollisuutta tehdä infrastruktuurin käyttöoikeuksien tarjoaminen yleishyödyllisille laitoksille houkuttelevammaksi jättämällä tällaisesta palvelusta saatavat tulot niiden pääasiallisessa toiminnassa tai pääasiallisissa toiminnoissa perittävien loppukäyttäjähintojen laskentaperustan ulkopuolelle sovellettavan unionin lainsäädännön mukaisesti.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/21/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 33).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/19/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä (käyttöoikeusdirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 7).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/20/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista (valtuutusdirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 21).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/22/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (yleispalveludirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 51).

⁽⁵⁾ Komission direktiivi 2002/77/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2002, kilpailusta sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen markkinoilla (EYVL L 249, 17.9.2002, s. 21).

- (17) Verkon ylläpitäjä voi objektiivisista syistä evätä tiettyjen fyysisten infrastruktuurien käyttöoikeuden. Syynä voi olla fyysisen infrastruktuurin tekninen soveltumattomuus, joka johtuu niihin infrastruktuureihin liittyvistä erityisistä olosuhteista, joita varten käyttöoikeutta on pyydetty, kuten parhaillaan käytettävissä olevan tilan puutteesta, tai joka johtuu tulevista tilatarpeista, jotka on osoitettu riittävällä tavalla esimerkiksi julkisesti saatavissa olevilla investointisuunnitelmilla. Tietyissä olosuhteissa infrastruktuurin yhteiskäyttö voi samoin vaarantaa turvallisuuden tai kansanterveyden ja verkkojen, myös kriittisen infrastruktuurin, eheyden ja turvallisuuden tai saman infrastruktuurin kautta pääasiallisesti tarjottavien palvelujen tarjoamisen. Kun verkon ylläpitäjä jo tarjoaa fyysiseen verkkoinfrastruktuuriin tukkutasen käyttöoikeuksia, jotka täyttäisivät käyttöoikeuksien hakijan tarpeet, verkon fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus voi lisäksi vaikuttaa kielteisesti sen liiketoimintamalliin ja investointikannusteisiin ja johtaa tehottomaan verkkoelementtien päällekkäisyyteen. Tapauksissa, joissa on kyse unionin sähköisen viestinnän sääntelyjärjestelmän nojalla määrättävistä fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden myöntämisvelvoitteista, jollaisia voidaan määrätä esimerkiksi huomattavan markkinavoiman yrityksille, kysymystä säännellään jo sääntelyyn liittyvillä erityisillä velvoitteilla, joihin tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa.
- (18) Jos yleisiä viestintäverkkoja tarjoavat tai niiden tarjoamiseen luvan saaneet yritykset hakevat käyttöoikeuksia tietylle alueelle, verkon ylläpitäjien olisi tehtävä tarjous infrastruktuurinsa yhteiskäytöstä oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin, hinta mukaan lukien, jollei käyttöoikeutta evätä objektiivisista syistä. Olosuhteista riippuen käyttöoikeuden myöntämisedellytyksiin voivat vaikuttaa useat eri tekijät, kuten mahdolliset kunnossapitot ja mukauttamiseen liittyvät lisäkustannukset, mahdolliset ennaltaehkäisevät takeet, jotka toteutetaan verkkojen varmuuteen, turvallisuuteen ja eheyteen kohdistuvien haitallisten vaikutusten rajoittamiseksi, mahdolliset erityiset vastuuta koskevat järjestelyt vahinkojen varalta, infrastruktuurin rakentamiseen mahdollisesti myönnetyn julkisen tuen käyttö, mukaan lukien tukeen liitetyt tai kansallisessa lainsäädännössä unionin oikeuden mukaisesti vahvistetut erityiset ehdot ja edellytykset, kyky välittää tai tarjota infrastruktuurikapasiteettia julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseksi ja mahdolliset ympäristönsuojeluun, kansanterveyteen, yleiseen turvallisuuteen tai kaupunki- ja maaseutusuunnittelun tavoitteiden saavuttamiseen liittyvistä kansallisista säännöksistä johtuvat rajoitukset.
- (19) Jos kaupallisten neuvottelujen kuluessa ei päästä yhteisymmärrykseen teknisistä ja kaupallisista ehdoista ja edellytyksistä, kunkin osapuolen olisi voitava saattaa asia kansallisen tason riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi ratkaisun määräämiseksi osapuolille, jotta voidaan välttää perustelemattomat kieltäytymiset vastaamasta käyttöoikeuspyyntöihin tai kohtuuttomien ehtojen asettaminen. Myönnettävien käyttöoikeuksien hintoja määrittäessään riitojenratkaisuelimen olisi varmistettava, että käyttöoikeuden tarjoajalla on tosiasiallinen mahdollisuus kattaa kustannuksensa, jotka aiheutuvat käyttöoikeuden antamisesta sen fyysiseen infrastruktuuriin, ottaen huomioon erityiset kansalliset olosuhteet ja mahdollisesti käyttöön otetut hintajärjestelmät tosiasiallisen mahdollisuuden antamiseksi kustannusten kattamiseen ottaen huomioon kansallisten sääntelyviranomaisten toteuttamat aiemmat korjaavat toimenpiteet. Näin tehdessään riitojenratkaisuelimen olisi otettava huomioon myös pyydetyn käyttöoikeuden vaikutus käyttöoikeuden tarjoajan liiketoimintasuunnitelmaan, mukaan lukien sen käyttöoikeuden tarjoajan, jolta käyttöoikeutta pyydetään, tekemät investoinnit erityisesti siihen fyysiseen infrastruktuuriin, johon käyttöoikeutta pyydetään. Tapauksissa, joissa käyttöoikeuksia pyydetään yleisten viestintäverkkojen tarjoajien fyysiseen infrastruktuuriin, tällaiseen infrastruktuuriin tehty investoinnit voivat välittömästi edistää digitaalistrategian tavoitteita ja vapaamatkustajuus voisi vaikuttaa vähittäismarkkinoiden kilpailuun. Näin ollen kaikissa käyttöoikeuden myöntämisvelvoitteissa olisi otettava täysin huomioon näiden investointien taloudellinen kannattavuus käyttäen perustana niiden riskiprofilia, niiden mahdollista tuottoaikataulua, mahdollista käyttöoikeuksien vaikutusta kilpailuun vähittäismarkkinoilla ja sen seurauksena hintoihin ja investointien tuottoihin, mahdollista verkon omaisuuserien arvonalennusta käyttöoikeuspyynnön ajankohtana, mahdollista investointien perustana ollutta liiketoimintasuunnitelmaa erityisesti nopeiden sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen käytettävien fyysisten infrastruktuurien tapauksessa ja käyttöoikeuden hakijalle mahdollisesti aiemmin tarjottua mahdollisuutta yhteiseen käyttöönottoon.
- (20) Jotta nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönotto voitaisiin suunnitella tehokkaasti ja varmistaa sähköisten viestintäverkkojen käyttöön soveltuvien nykyisten infrastruktuurien mahdollisimman tehokas hyödyntäminen, yleisiä viestintäverkkoja tarjoavien tai niiden tarjoamiseen luvan saaneiden yritysten olisi voitava saada vähimmäistiedot käyttöönottoalueella käytettävissä olevista fyysisistä infrastruktuureista. Tällaisten vähimmäistietojen avulla olisi oltava mahdollista arvioida olemassa olevan infrastruktuurin käyttömahdollisuudet tietyllä alueella ja vähentää olemassa oleville fyysisille infrastruktuureille aiheutuvia vahinkoja. Koska sidosryhmiä on useita ja jotta voidaan helpottaa näiden tietojen saantia myös toimialojen välillä ja rajojen yli, tällaisten vähimmäistietojen olisi oltava saatavilla keskitetyn tietopisteen kautta. Keskitetyn tietopisteen kautta olisi voitava saada sähköisessä muodossa jo saatavilla olevat vähimmäistiedot noudattaen rajoituksia, joiden avulla varmistetaan verkkojen, erityisesti kriittisen infrastruktuurin, turvallisuus ja eheys tai suojataan oikeutettuja yritys- ja liikesalaisuuksia.
- (21) Tässä direktiivissä ei aseteta uusia kartoitusvelvoitteita jäsenvaltioille, mutta sen mukaan vähimmäistiedot, jotka julkisen sektorin elimet ovat jo keränneet ja jotka ovat saatavilla sähköisessä muodossa kansallisten aloitteiden ja

unionin lainsäädännön, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/2/EY⁽¹⁾ mukaisesti, olisi annettava esimerkiksi hyperlinkin avulla keskitetyn tietopisteen saataville. Tällä tavoin yleisten viestintäverkkojen tarjoajat voivat saada fyysisiä infrastruktuureja koskevat tiedot koordinoidusti, ja samalla voidaan varmistaa näiden tietojen suojaaminen ja eheys erityisesti kansallisen kriittisen infrastruktuurin osalta. Tällaisten tietojen antaminen saataville ei saisi rajoittaa avoimuusvaatimuksia, joita julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleen käyttöön jo sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/98/EY⁽²⁾ nojalla. Jos julkisen sektorin käytettävissä olevat tiedot eivät anna riittävää käsitystä olemassa olevista tietyn alueen tai tietyn tyyppin fyysisistä infrastruktuureista, verkon ylläpitäjän olisi annettava tiedot yleisiä viestintäverkkoja tarjoavien tai niiden tarjoamiseen luvan saaneiden yritysten käyttöön.

- (22) Jos vähimmäistietoja ei ole saatavilla keskitetyn tietopisteen kautta, yleisiä viestintäverkkoja tarjoaville tai niiden tarjoamiseen luvan saaneille yrityksille olisi joka tapauksessa taattava mahdollisuus pyytää tällaisia erityistietoja suoraan miltä tahansa verkon ylläpitäjältä kyseessä olevalla alueella. Jos pyyntö on kohtuullinen ja erityisesti, jos se on tarpeen olemassa olevien fyysisten infrastruktuurien yhteiskäyttömahdollisuuden tai rakennusteknisten töiden koordinoinnin vuoksi, yleisiä viestintäverkkoja tarjoaville tai niiden tarjoamiseen luvan saaneille yrityksille olisi lisäksi annettava mahdollisuus tehdä paikan päällä selvityksiä ja pyytää tietoa suunnitelluista rakennusteknisistä töistä läpinäkyvin, oikeasuhteisin ja syrjimättömin edellytyksin ja rajoittamatta takeita, jotka on toteutettu verkkojen turvallisuuden ja eheyden varmistamiseksi sekä luottamuksellisuuden sekä yritys- ja liikesalaisuuksien suojaamiseksi. Verkon ylläpitäjän itse tai keskitettyjen tietopisteiden kautta toteuttamaa suunniteltuja rakennusteknisistä töistä koskevan tiedon avoimuuden parantamista olisi kannustettava varsinkin alueilla, joilla tästä saadaan suurin hyöty, ohjaamalla tietojen saantiin oikeutetut operaattorit näihin tietoihin, aina kun ne ovat saatavilla.
- (23) Jos syntyy riitoja oikeudesta saada tietoja fyysisistä infrastruktuureista nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton vuoksi, riitojenratkaisuelimen olisi voitava ratkaista tällaiset riidat sitovalla päätöksellä. Tällaisen elimen päätökset eivät saisi missään tapauksessa rajoittaa osapuolten mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.
- (24) Fyysisiin infrastruktuureihin liittyvien rakennusteknisten töiden koordinoinnilla voidaan päästä merkittäviin säästöihin ja minimoida häiriö alueella, johon uusien sähköisten viestintäverkkojen käyttöönotto vaikuttaa. Tästä syystä sääntelyyn liittyvät rajoitteet, jotka pääsääntöisesti estävät verkon ylläpitäjiä neuvottelemasta keskenään tällaisten töiden koordinoimiseksi myös nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa varten, olisi kiellettävä. Tapauksissa, joissa rakennusteknisistä töistä ei rahoiteta julkisista varoista, tämä direktiivi ei saisi rajoittaa sidosryhmien mahdollisuutta tehdä rakennusteknisten töiden koordinointisopimuksia omien investointi- ja liiketoimintasuunnitelmiansa mukaisesti ja haluamassaan aikataulussa.
- (25) Kokonaan tai osittain julkisista varoista rahoitettavissa rakennusteknisissä töissä olisi pyrittävä saamaan aikaan mahdollisimman suuri positiivinen kokonaistulos hyödyntämällä näiden töiden myönteisiä ulkoisvaikutuksia eri toimialoilla ja varmistamalla tasavertaiset mahdollisuudet käytettävissä olevan ja suunnitellun fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöön sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa silmällä pitäen. Tarvittavat rakennustekniset työt suoraan tai välillisesti, esimerkiksi aliurakoitsijan kautta, suorittavan verkon ylläpitäjän olisi täytettävä oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin ajoissa tehdyt kohtuulliset pyynnöt nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönoton koordinoinnista, jolla varmistetaan esimerkiksi mahdollisten, myös viivästyksistä aiheutuvien, lisäkustannusten kattaminen ja alkuperäisiin suunnitelmiin tehtävien muutosten pitäminen mahdollisimman vähäisinä, tämän saamatta kuitenkaan vaikuttaa kielteisesti julkisista varoista rahoitettavien rakennusteknisten töiden päätarkoitukseen. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi voitava antaa sääntöjä koordinoituun käyttöönottoon liittyvien kustannusten jakamisesta, tämän kuitenkaan vaikuttamatta sovellettaviin valtiontukisääntöihin. Käytössä olisi oltava erityisiä sovittelumenettelyjä, jotta varmistetaan näiden koordinointisopimusten neuvotteluun liittyvien riitojen nopea ratkaiseminen oikeasuhteisin, kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Nämä säännökset eivät saisi rajoittaa jäsenvaltioiden oikeutta varata kapasiteettia sähköisiä viestintäverkkoja varten, vaikka nimenomaisia pyyntöjä ei olisikaan esitetty, fyysisten infrastruktuurien tulevan kysynnän tyydyttämistä varten rakennusteknisten töiden arvon maksimoimiseksi, tai toteuttaa toimenpiteitä, joihin liittyy vastaavia muuntyyppisten verkkojen, kuten kaasun- tai sähköverkkojen, operaattorien oikeuksia koordinoida rakennusteknisistä töistä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/98/EY, annettu 17 päivänä marraskuuta 2003, julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 345, 31.12.2003, s. 90).

- (26) Sähköisten viestintäverkkojen tai uusien verkkoelementtien käyttöönottoa varten voidaan kansallisten ja unionin yleisten etujen suojelemiseksi tarvita useita erilaisia lupia, kuten rakennus-, kaavoitus- ympäristö- ja muita lupia. Erityyppisten sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa varten tarvittavien lupien määrä ja käyttöönoton paikallinen luonne voivat edellyttää monien erilaisten menettelyjen ja edellytysten soveltamista. Samalla kun säilytetään toissijaisuusperiaatteen mukaisesti kunkin toimivaltaisen viranomaisen oikeus osallistua menettelyyn ja niiden päätöksenteko-oikeudet, kaikkien asiaankuuluvien tietojen rakennusteknisiin töihin sovellettavista menettelyistä ja yleisistä ehdoista olisi oltava kaikkien saatavilla keskitetyn tietopisteen kautta. Tämä voisi vähentää monimutkaisuutta sekä lisätä tehokkuutta ja läpinäkyvyyttä erityisesti uusille tulokkaille tai pienille operaattoreille, jotka eivät toimi kyseessä olevalla alueella. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi voitava säätää yleisiä viestintäverkkoja tarjoavien tai niiden tarjoamiseen luvan saaneiden yritysten oikeudesta jättää lupapyyntönsä keskitetyn yhteyspisteen kautta.
- (27) Jotta lupamenettelyt eivät toimisi esteenä investoinneille tai vaikuttaisi kielteisesti sisämarkkinoihin, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että päätös sähköisten viestintäverkkojen tai uusien verkkoelementtien käyttöönottoa koskevan luvan myöntämisestä tai epäämisestä olisi saatava kaikissa tapauksissa saatava neljän kuukauden kuluessa, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta muihin menettelyn asianmukaista toteutusta varten asetettuihin erityisiin määräaikoihin tai velvoitteisiin, joita sovelletaan lupamenettelyyn kansallisen tai unionin lainsäädännön mukaisesti. Tällaiset päätökset voivat sovellettavan lainsäädännön mukaisesti olla luonteeltaan hiljaisia tai nimenomaisia. Jäsenvaltioiden olisi tarvittaessa säädettävä sellaisten tarjoajien oikeudesta saada korvausta, joille aiheutuu vahinkoa siitä, että toimivaltainen viranomainen ei ole noudattanut lupien saamiseen sovellettavia määräaikoja.
- (28) Sen varmistamiseksi, että tällaiset lupamenettelyt saatetaan päätökseen kohtuullisessa ajassa, jäsenvaltiot voivat harkita ottavansa käyttöön erilaisia takeita, kuten hiljaisen hyväksynnän, tai toteuttaa toimenpiteitä lupamenettelyjen yksinkertaistamiseksi muun muassa vähentämällä sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoon tarvittavien lupien määrää tai vapauttamalla tietyntyyppiset pienimuotoiset tai standardoidut rakennustekniset työt luvanvaraisuudesta. Kansallisten, alueellisten tai paikallisten viranomaisten olisi perusteltava tällaisten toimivaltaansa kuuluvien lupien mahdolliset epäämiset objektiivisin, läpinäkyvin, syrjimättömin ja oikeasuhteisin perustein ja edellytyksin. Tämä ei saisi rajoittaa toimenpiteitä, joita jäsenvaltiot saattavat toteuttaa sähköisten viestintäverkkojen tiettyjen passiivisten tai aktiivisten elementtien vapauttamiseksi luvanvaraisuudesta.
- (29) Digitaalistrategian tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että infrastruktuurin käyttöönotto tuodaan lähelle loppukäyttäjän sijaintipaikkaa noudattaen kuitenkin täysin suhteellisuusperiaatetta mahdollisten tavoiteltujen yleiseen etuun liittyvien omistusoikeuden rajoitusten osalta. Nopeiden sähköisten viestintäverkkojen tuomista loppukäyttäjälle asti olisi helpotettava erityisesti nopeita yhteyksiä tukevalla kiinteistöjen fyysisellä infrastruktuurilla, samalla kun varmistetaan teknologianeutraalius. Koska rakennuksen varustaminen rakennusvaiheessa pienoiskanavilla kaapelointia varten aiheuttaa vain vähäisiä lisäkustannuksia, ja nopean infrastruktuurin jälkiasentaminen rakennuksiin voi muodostaa merkittävän osan nopean verkon käyttöönoton kustannuksista, kaikki uudet ja peruskorjattavat rakennukset olisi varustettava fyysisellä infrastruktuurilla, joka mahdollistaa loppukäyttäjien liittämisen nopeisiin verkkoihin. Nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottamiseksi uudet ja peruskorjattavat monen asunnon kiinteistöt olisi varustettava liityntäpisteellä, jonka kautta tarjoaja voi liittää verkkonsa kiinteistön infrastruktuuriin. Kiinteistöjen rakennuttajien olisi lisäksi huolehdittava siitä, että kukin asunto varustetaan tyhjällä kaapelikanavalla, joka päättyy monen asunnon kiinteistön sisä- tai ulkopuolella sijaitsevaan liityntäpisteeseen. Joissain tapauksissa, esimerkiksi kun on kyse uusista omakotitaloista tai tietyntyyppisistä peruskorjaustöistä syrjäisillä alueilla, nopeiden yhteyksien mahdollisuutta saatetaan pitää objektiivista syistä liian etäisenä, jotta nopeita yhteyksiä tukevan kiinteistön fyysisen infrastruktuurin tai liityntäpisteen käyttöönotto olisi perusteltua, tai jos rakennuksen varustaminen tällä tavoin olisi suhteetonta muista taloudellisista tai kaupunkiperinnön suojeluun tai ympäristöön liittyvistä syistä, esimerkiksi tietyntyyppisten muistomerkkien osalta.
- (30) Jotta autettaisiin mahdollisia ostajia ja vuokralaisia tunnistamaan kiinteistöt, jotka on varustettu nopeita yhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla ja joilla on sen vuoksi merkittävää kustannussäästöpotentiaalia, sekä kiinteistöjen nopeita yhteyksiä koskevan valmiuden edistämiseksi, jäsenvaltioiden olisi voitava kehittää vapaaehtoinen "laajakaistavalmis"-merkintä tämän direktiivin mukaisesti tällaisella infrastruktuurilla ja liityntäpisteellä varustetuille kiinteistöille.
- (31) Yleisten viestintäverkkojen tarjoajien ottaessa käyttöön nopeita sähköisiä viestintäverkkoja tietyllä alueella saadaan merkittäviä mittakaavaetuja, jos ne voivat liittää verkkonsa rakennuksen liityntäpisteeseen riippumatta siitä, onko tilaaja ilmaissut nimenomaisen kiinnostuksensa palvelua kohtaan kyseisenä ajankohtana, mutta edellyttäen, että yksityiseen omaisuuteen kohdistuva vaikutus pidetään mahdollisimman vähäisenä käyttämällä olemassa olevaa fyysistä infrastruktuuria ja palauttamalla töiden kohteena oleva alue ennalleen. Kun verkko on liitetty liityntäpisteeseen, verkkoon voidaan liittää lisäasiakkaita huomattavasti alhaisemmin kustannuksin, erityisesti käyttämällä nopeisiin yhteyksiin soveltuvaa rakennuksen sisäistä kiinteistökaapelointia, jos se on jo olemassa. Tämä tavoite

täyttyä myös silloin kun kiinteistö itsessään on jo varustettu nopealla sähköisellä viestintäverkolla, johon tarjotaan pääsy läpinäkyvin, oikeasuhteisin ja syrjimättömin ehdoin ja edellytyksin mille tahansa yleisen viestintäverkon tarjoajalle, jolla on kiinteistössä aktiivinen tilaaja. Tällainen tilanne saattaa olla erityisesti jäsenvaltioissa, jotka ovat toteuttaneet toimenpiteitä direktiivin 2002/21/EY 12 artiklan perusteella.

- (32) Uudet rakennukset olisi varustettava nopeita yhteyksiä tukevalla kiinteistön infrastruktuurilla ja monen asunnon kiinteistöjen osalta liityntäpisteellä. Jäsenvaltioilla olisi oltava tietty määrä joustoa tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Tämän osalta tällä direktiivillä ei pyritä yhdenmukaistamaan asiaan liittyviä kustannuksia koskevia sääntöjä, muun muassa niitä, jotka koskevat niiden kustannusten kattamista, jotka aiheutuvat rakennusten varustamisesta nopeita yhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla ja liityntäpisteellä.
- (33) Digitaalisesta osallisuudesta koituvien yhteiskunnallisten hyötyjen vuoksi ja nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton taloudelliset vaikutukset huomioon ottaen olisi yleisten viestintäverkkojen tarjoajilla tapauksissa, joissa loppukäyttäjien tiloja ei ole varustettu passiivisella tai aktiivisella nopeisiin yhteyksiin soveltuvalla infrastruktuurilla eikä käytettävissä ole vaihtoehtoja nopeiden sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseksi tilaajalle, oltava oikeus liittää verkkonsa yksityisiin tiloihin omalla kustannuksellaan edellyttäen, että yksityiseen omaisuuteen kohdistuva vaikutus pidetään mahdollisimman vähäisenä esimerkiksi käyttämällä rakennuksessa jo olevaa fyysistä infrastruktuuria mahdollisuuksien mukaan uudelleen ja huolehtimalla siitä, että töiden kohteena olevat alueet palautetaan kaikilta osin ennalleen.
- (34) Tämä direktiivi ei toissijaisuusperiaatteen mukaisesti kuitenkaan saisi rajoittaa jäsenvaltioiden mahdollisuutta osoittaa direktiivissä säädetty sääntelytehtävät sellaisille viranomaisille, jotka voivat suorittaa ne parhaiten, noudattaen toimivallan ja valtuuksien jakamista koskevaa kansallista valtiosääntöoikeudellista järjestelmää, ja tässä direktiivissä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.
- (35) Nimetyn kansallisen riitojenratkaisuelimen olisi varmistettava puolueettomuus ja riippumattomuus riidan osapuolten suhteen, ja sillä olisi oltava asianmukaiset toimivaltuudet ja voimavarat.
- (36) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä asianmukaisista, tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista siinä tapauksessa, että tämän direktiivin perusteella hyväksyttyjä kansallisia toimenpiteitä ei noudateta.
- (37) Tässä direktiivissä säädettyjen keskitettyjen tietopisteiden tehokkuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi huolehdittava riittävästä voimavaroista ja siitä, että tarvittavat tiettyä aluetta koskevat tiedot ovat saatavilla keskitettyjen tietopisteiden kautta optimaalisella aggregointitasolla, jolla voidaan taata arvokkaita tehokkuusasetuja toimeksi annettujen tehtävien suorittamiseksi, myös paikallisen kiinteistörekisterin tasolla. Tässä yhteydessä jäsenvaltiot voivat harkita mahdollisia yhteisvaikutuksia ja laajuuden ekonomiaa, joita voidaan saada Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY (1) 6 artiklassa tarkoitettujen keskitettyjen asiointipisteiden kanssa käyttöön käytössä olevien rakenteiden hyödyntämiseksi ja loppukäyttäjille aiheutuvien hyötyjen maksimoimiseksi.
- (38) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita, joilla pyritään helpottamaan nopeisiin sähköisiin viestintäverkkoihin soveltuvien fyysisten infrastruktuurien käyttöönottoa koko unionissa, vaan ne voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden tai vaikutusten takia saavuttaa paremmin unionin tasolla. Unioni voi siten toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (39) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, erityisesti oikeutta yksityisyyteen, liikesalaisuuksien suojaa, elinkeinovapautta, omistusoikeutta ja oikeutta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin. Jäsenvaltioiden on sovellettava tätä direktiiviä näiden oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tämän direktiivin tarkoituksena on helpottaa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa ja kannustaa siihen edistämällä olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin yhteiskäyttöä ja mahdollistamalla uuden fyysisen infrastruktuurin tehokkaampi käyttöönotto, jotta tällaiset verkot voidaan ottaa käyttöön alhaisemmin kustannuksin.

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36).

2. Tällä direktiivillä vahvistetaan rakennusteknisiä töitä ja fyysistä infrastruktuuria koskevat vähimmäisvaatimukset jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseksi näitä aloja kokevien tiettyjen näkökohtien osalta.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi paremmin jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön unionin lainsäädännön mukaisia toimenpiteitä, joilla ylitetään tässä direktiivissä vahvistetut vähimmäisvaatimukset.
4. Jos jokin tämän direktiivin säännös on ristiriidassa direktiivin 2002/21/EY, direktiivin 2002/19/EY, direktiivin 2002/20/EY, direktiivin 2002/22/EY tai direktiivin 2002/77/EY säännöksen kanssa, näiden direktiivien asiaan liittyvät säännökset ovat ensisijaisia.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä sovelletaan direktiivissä 2002/21/EY annettuja määritelmiä.

Lisäksi tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) 'verkon ylläpitäjällä' yleisiä viestintäverkkoja tarjoavaa tai niiden tarjoamiseen luvan saanutta yritystä sekä yritystä, joka tarjoaa käyttöön fyysistä infrastruktuuria, joka on tarkoitettu seuraavien tarjoamiseen:
 - a) seuraavien tuottaminen, kuljettaminen tai jakelu:
 - i) kaasu,
 - ii) sähkö, mukaan lukien julkinen valaistus,
 - iii) lämpö,
 - iv) vesi, mukaan lukien jäte- ja viemärivereden poisjohtaminen tai käsittely sekä sadevesijärjestelmät;
 - b) liikennepalvelut, mukaan lukien rautatiet, maantiet, satamat ja lentoasemat;
- 2) 'fyysisellä infrastruktuurilla' mitä tahansa verkon elementtiä, johon on tarkoitus sijoittaa muita verkon elementtejä ilman, että siitä itsestään tulee aktiivinen verkon elementti, kuten putkia, mastoja, kaapelikanavia, tarkastuskaivoja, kaapelikaivoja, jakokaappeja, rakennuksia tai rakennusten sisäänkäyntejä, antennilaitteistoja, torneja ja pylväitä; kaapelit, mukaan lukien musta kuitu, sekä verkkojen elementit, joita tosiasiallisesti käytetään neuvoston direktiivin 98/83/EY⁽¹⁾ 2 artiklan 1 kohdassa määritellyn ihmisten käyttöön tarkoitetun veden toimittamiseen eivät ole tässä direktiivissä tarkoitettua fyysistä infrastruktuuria;
- 3) 'nopealla sähköisellä viestintäverkolla' sähköistä viestintäverkkoa, joka kykenee nopeudeltaan vähintään 30 Mbit/s:n laajakaistaliityntäpalvelujen tarjoamiseen;
- 4) 'rakennusteknisillä töillä' jokaista rakennustöiden, mukaan lukien maa- ja vesirakennustyöt, kokonaistulosta, joka riittää itsessään täyttämään jonkin taloudellisen tai teknisen tarkoituksen ja käsittää yhden tai useamman elementin fyysisestä infrastruktuurista;
- 5) 'julkisen sektorin elimellä' valtion viranomaista, alueviranomaista tai paikallisviranomaista, julkisoikeudellista laitosta taikka yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai yhden tai useamman tällaisen julkisoikeudellisen laitoksen muodostamaa yhteenliittymää;
- 6) 'julkisoikeudellisilla laitoksilla' elimiä, joilla on kaikki seuraavat ominaispiirteet:
 - a) ne on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaisia tarpeita ja niillä ei ole teollista tai kaupallista luonnetta;
 - b) ne ovat oikeushenkilöitä; ja
 - c) niiden rahoitus on kokonaan tai suurimmaksi osaksi peräisin valtiolisilta, alueellisilta tai paikallisilta viranomaisilta taikka muilta julkisoikeudellisilta laitoksilta; tai niiden johto on mainittujen viranomaisten tai laitosten valvonnan alainen; tai niillä on hallinto-, johto- tai valvontaelin, jonka jäsenistä valtiolliset, alueelliset tai paikalliset viranomaiset taikka muut julkisoikeudelliset laitokset nimittävät yli puolet;
- 7) 'kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla' loppukäyttäjän sijaintipaikassa olevaa fyysistä infrastruktuuria tai laitteistoja, mukaan lukien yhteisomistuksessa olevat elementit, johon on tarkoitus sijoittaa kiinteitä ja/tai langattomia liityntäverkkoja, jos tällaiset liityntäverkot pystyvät välittämään sähköisiä viestintäpalveluja ja yhdistämään rakennuksen liityntäpisteen verkon liityntäpisteeseen;

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 98/83/EY, annettu 3 päivänä marraskuuta 1998, ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta (EYVL L 330, 5.12.1998, s. 32).

- 8) 'nopeita yhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla' kiinteistön fyysistä infrastruktuuria, johon on tarkoitus sijoittaa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtejä tai jonka on tarkoitus mahdollistaa tällaisten verkkojen saatavuus;
- 9) 'peruskorjaustoilla' loppukäyttäjän sijaintipaikassa suoritettavia rakennustöitä, mukaan lukien maa- ja vesirakennustyöt, jotka käsittävät kiinteistön fyysistä infrastruktuuria kokonaisuudessaan tai sen merkittävää osaa koskevia rakenteellisia muutoksia ja edellyttävät rakennuslupaa;
- 10) 'luvalla' toimivaltaisen viranomaisen nimenomaista tai hiljaista päätöstä menettelyssä, jota yrityksen on noudatettava rakennustöiden tai maa- ja vesirakennustöiden toteuttamiseksi laillisesti;
- 11) 'liityntäpisteellä' rakennuksen sisä- tai ulkopuolella sijaitsevaa fyysistä pistettä, jonka kautta yleisiä viestintäverkkoja tarjoavat tai niiden tarjoamiseen luvan saaneet yritykset voivat liittää verkkonsa nopeita yhteyksiä tukevaan kiinteistön fyysiseen infrastruktuuriin.

3 artikla

Olemassa olevan fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokaisella verkon ylläpitäjällä on oikeus tarjota sähköisiä viestintäverkkoja tarjoaville tai niiden tarjoamiseen luvan saaneille yrityksille käyttöoikeuksia fyysiseen infrastruktuuriinsa nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoa varten. Vastavuoroisesti jäsenvaltiot voivat säätää yleisten viestintäverkkojen operaattorien oikeudesta tarjota käyttöoikeuksia fyysiseen infrastruktuuriinsa muiden verkkojen kuin sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa varten.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisiä viestintäverkkoja tarjoavan tai niiden tarjoamiseen luvan saaneen yrityksen kirjallisesta pyynnöstä millä tahansa verkon ylläpitäjällä on velvollisuus täyttää kaikki fyysisen infrastruktuurinsa käyttöoikeutta koskevat kohtuulliset pyynnöt oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin, hinta mukaan lukien, nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoa varten. Tällaisessa kirjallisessa pyynnössä on määriteltävä hankkeen elementit, joiden osalta käyttöoikeutta pyydetään, mukaan lukien tarkka aikataulu.
3. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että jokainen käyttöoikeuden epääminen perustuu objektiivisiin, läpinäkyviin ja oikeasuhteisiin perusteisiin, joita ovat esimerkiksi
 - a) käyttöoikeuspyynnön kohteena olevan fyysisen infrastruktuurin tekninen soveltuvuus 2 kohdassa tarkoitettujen nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien sijoittamiseen;
 - b) tilan saatavuus 2 kohdassa tarkoitettujen nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien sijoittamiseen, mukaan lukien verkon ylläpitäjän tulevat tilatarpeet, jotka on osoitettu riittävällä tavalla;
 - c) turvallisuus- ja kansanterveysnäkökohdat;
 - d) verkkojen, erityisesti kansallisen kriittisen infrastruktuurin, eheys ja turvallisuus;
 - e) riski siitä, että suunnitellut sähköiset viestintäpalvelut aiheuttavat vakavia häiriöitä muiden palvelujen tarjoamiselle samassa fyysisessä infrastruktuurissa;
 - f) käytettävissä olevat toteuttamiskelpoiset vaihtoehtoiset keinot saada verkon ylläpitäjältä fyysiseen verkkoinfrastruktuuriin tukkutason käyttöoikeus, joka soveltuu nopeiden sähköisten viestintäverkkojen tarjoamiseen, edellyttäen, että tällaista käyttöoikeutta tarjotaan oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että verkon ylläpitäjä ilmoittaa epäämisen syyt kahden kuukauden kuluessa täydellisen käyttöoikeuspyynnön vastaanottopäivästä.

4. Jos käyttöoikeus evätään tai erityisistä ehdoista ja edellytyksistä, hinta mukaan lukien, ei päästä yhteisymmärrykseen kahden kuukauden kuluessa käyttöoikeutta koskevan pyynnön vastaanottopäivästä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että kumpi tahansa osapuoli voi saattaa asian toimivaltaisen kansallisen riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi.

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että edellä 4 kohdassa tarkoitettu kansallinen riitojenratkaisuelin antaa suhteellisuusperiaatteen täysimääräisesti huomioon ottaen sitovan päätöksen 4 kohdassa tarkoitettua riidan ratkaisemiseksi, mukaan lukien tarvittaessa oikeudenmukaisten ja kohtuullisten ehtojen ja edellytysten, hinta mukaan lukien, vahvistaminen.

Kansallisen riitojenratkaisuelimen on ratkaistava riita mahdollisimman lyhyessä ajassa ja joka tapauksessa poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta neljän kuukauden kuluessa täydellisen pyynnön vastaanottopäivästä, sanotun kuitenkin rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Jos riita koskee sähköisen viestintäverkon tarjoajan infrastruktuurin käyttöoikeutta ja kansallinen riitojenratkaisuelin on kansallinen sääntelyviranomainen, sen on tarvittaessa otettava huomioon direktiivin 2002/21/EY 8 artiklassa esitetyt tavoitteet. Riitojenratkaisuelimen mahdollisesti määrittämän hinnan osalta on varmistettava, että käyttöoikeuden tarjoajalla on tosiasiallinen mahdollisuus kattaa kustannuksensa, ja siinä on otettava huomioon pyydetyn käyttöoikeuden vaikutus käyttöoikeuden tarjoajan liiketoimintasuunnitelmaan, mukaan lukien käyttöoikeuspyynnön saaneen verkon ylläpitäjän tekemät investoinnit erityisesti nopeiden sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen käytettäviin fyysisiin infrastruktuureihin.

6. Tämän artiklan soveltaminen ei rajoita fyysisen infrastruktuurin omistajan omistusoikeutta, kun verkon ylläpitäjä ei ole omistaja, eikä muiden kolmansien osapuolten, kuten maanomistajien ja yksityisomaisuuden omistajien, omistusoikeutta.

4 artikla

Fyysistä infrastruktuuria koskeva avoimuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että voidakseen pyytää käyttöoikeutta fyysiseen infrastruktuuriin 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti jokaisella yleisiä viestintäverkkoja tarjoavalla tai niiden tarjoamiseen luvan saaneella yrityksellä on pyynnöstä oikeus saada seuraavat vähimmäistiedot minkä tahansa verkon ylläpitäjän olemassa olevasta fyysisestä infrastruktuurista:

- a) sijainti ja reitti;
- b) infrastruktuurin tyyppi ja nykyinen käyttö; ja
- c) yhteyspiste.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttöoikeuksia pyytävä yritys täsmentää alueen, jolla se aikoo ottaa käyttöön nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtejä.

Jäsenvaltiot voivat sallia vähimmäistietojen saannin rajoittamisen ainoastaan, jos se katsotaan välttämättömäksi verkkojen turvallisuuden ja eheyden, kansallisen turvallisuuden, kansanterveyden tai yleisen turvallisuuden, luottamuksellisuuden tai yritys- ja liikesalaisuuksien kannalta.

2. Jäsenvaltiot voivat vaatia, että jokainen julkisen sektorin elin, jolla tehtäviensä vuoksi on hallussaan sähköisessä muodossa 1 kohdassa tarkoitettujen vähimmäistietojen osia jonkin verkon ylläpitäjän fyysisestä infrastruktuurista, antaa ne saataville keskitetyn tietopisteen kautta sähköisessä muodossa ennen 1 päivää tammikuuta 2017, ja jäsenvaltioiden on edellytettävä, että tällaiset julkisen sektorin elimet antavat ne pyynnöstä yleisiä viestintäverkkoja tarjoavien tai niiden tarjoamiseen luvan saaneiden yritysten saataville, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta 1 kohdassa tarkoitettuihin rajoituksiin. Näiden tietojen mahdolliset päivitykset ja julkisen sektorin elimen vastaanottamat uudet 1 kohdassa tarkoitettujen vähimmäistietojen osat on annettava keskitetyn tietopisteen saataville kahden kuukauden kuluessa niiden vastaanottopäivästä. Tätä määräaika voidaan pidentää enintään yhdellä kuukaudella, jos se on tarpeen toimitettujen tietojen luotettavuuden varmistamiseksi.

3. Keskitetyn tietopisteen saataville 2 kohdan nojalla annettujen vähimmäistietojen on oltava käytettävissä viipymättä keskitetyn tietopisteen kautta sähköisessä muodossa ja oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähimmäistiedot annetaan saataville tämän kohdan mukaisesti keskitetyn tietopisteen kautta viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2017.

4. Jos 1 kohdassa tarkoitettujen vähimmäistiedot eivät ole saatavilla keskitetyn tietopisteen kautta, jäsenvaltioiden on vaadittava, että verkon ylläpitäjät antavat nämä tiedot yleisiä viestintäverkkoja tarjoavan tai niiden tarjoamiseen luvan saaneen yrityksen käyttöön nimenomaisesta kirjallisesta pyynnöstä. Tällaisessa pyynnössä on täsmennettävä alue, jota aiotaan käyttää nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoon. Tiedot on annettava käyttöön kahden kuukauden kuluessa kirjallisen pyynnön vastaanottopäivästä oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta 1 kohdassa tarkoitettuihin rajoituksiin.

5. Yleisiä viestintäverkkoja tarjoavan tai niiden tarjoamiseen luvan saaneen yrityksen nimenomaisesta kirjallisesta pyynnöstä jäsenvaltioiden on vaadittava, että verkon ylläpitäjät täyttävät kohtuulliset pyynnöt, jotka koskevat paikan päällä tehtäviä selvityksiä niiden fyysisen infrastruktuurin yksittäisistä elementeistä. Tällaisessa pyynnössä on täsmennettävä ne kyseisen verkon elementit, joita nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönotto koskee. Yksilöityjen verkkoelementtien paikan päällä tehtävät selvitykset on sallittava oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin kuukauden kuluessa kirjallisen pyynnön vastaanottopäivästä, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta 1 kohdassa tarkoitettuihin rajoituksiin.

6. Jos tässä artiklassa säädetyistä oikeuksista ja velvoitteista syntyy riitaa, jäsenvaltioiden on varmistettava, että kumpi tahansa osapuoli voi saattaa riidan kansallisen riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi. Kansallisen riitojenratkaisuelimen on suhteellisuusperiaatte täysimääräisesti huomioon ottaen annettava sitova päätös riidan ratkaisemiseksi mahdollisimman lyhyessä ajassa ja poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.

7. Jäsenvaltiot voivat säätää 1–5 kohdassa säädettyjä velvoitteita koskevista vapautuksista tapauksissa, joissa olemassa olevien fyysisten infrastruktuurien ei katsota teknisesti soveltuvan nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoon, tai kun on kyse kansallisesta kriittisestä infrastruktuurista. Tällaiset vapautukset on perusteltava asianmukaisesti. Asianomaisille osapuolille on annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa ehdotetuista vapautuksista kohtuullisessa ajassa. Kaikki tällaiset vapautukset on ilmoitettava komissiolle.

8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yleisiä viestintäverkkoja tarjoavat tai niiden tarjoamiseen luvan saaneet yritykset, jotka saavat käyttöönsä tietoja tämän artiklan nojalla, toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet luottamuksellisuuden sekä yritys- ja liikesalaisuuksien noudattamiseksi.

5 artikla

Rakennusteknisten töiden koordinointi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokaisella verkon ylläpitäjällä on oikeus neuvotella yleisiä viestintäverkkoja tarjoavien tai niiden tarjoamiseen luvan saaneiden yritysten kanssa sopimuksista, jotka koskevat rakennusteknisten töiden koordinointia nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoa varten.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokainen joko kokonaan tai osittain julkisista varoista rahoitettavia rakennusteknisiä töitä suoraan tai välillisesti suorittava verkon ylläpitäjä täyttää läpinäkyvin ja syrjimättömin ehdoin kaikki yleisiä viestintäverkkoja tarjoavien tai niiden tarjoamiseen luvan saaneiden yritysten esittämät kohtuulliset pyynnot, jotka koskevat rakennusteknisten töiden koordinointia läpinäkyvin ja syrjimättömin ehdoin nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönottoa varten. Tällaiseen pyyntöön on suostuttava, edellyttäen

- a) ettei tämä lisää alun perin suunniteltujen rakennusteknisten töiden kustannuksia, mukaan lukien lisäviivästyksistä aiheutuvat kustannukset;
- b) ettei tämä haittaa töiden koordinoinnin valvontaa; ja
- c) että koordinointipyyntö jätetään mahdollisimman pian ja joka tapauksessa vähintään kuukautta ennen kuin lopulliseen hankkeeseen haetaan lupaa toimivaltaisilta viranomaisilta.

Jäsenvaltiot voivat antaa rakennusteknisten töiden koordinointiin liittyvien kustannusten jakamista koskevia sääntöjä.

3. Jos 2 kohdassa tarkoitettua sopimusta rakennusteknisten töiden koordinoinnista ei saada aikaan kuukauden kuluessa muodollisen neuvottelupyynnön vastaanottopäivästä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että osapuolilla on oikeus saattaa asia toimivaltaisen kansallisen riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että edellä 3 kohdassa tarkoitettu kansallinen riitojenratkaisuelin antaa suhteellisuusperiaatteen täysimääräisesti huomioon ottaen päätöksen 3 kohdan mukaisesti vireille pannun riidan ratkaisemiseksi, mukaan lukien tarvittaessa oikeudenmukaisten ja syrjimättömien ehtojen, edellytysten ja maksujen määrittäminen.

Kansallisen riitojenratkaisuelimen on ratkaistava riita mahdollisimman lyhyessä ajassa ja poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa täydellisen pyynnön vastaanottopäivästä, sanotun kuitenkin rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.

5. Jäsenvaltiot voivat säätää tässä artiklassa säädettyjä velvoitteita koskevista vapautuksista merkitykseltään esimerkiksi arvon, koon tai keston suhteen vähäisten rakennusteknisten töiden osalta tai kun on kyse kansallisesta kriittisestä infrastruktuurista. Tällaiset vapautukset on perusteltava asianmukaisesti. Asianomaisille osapuolille on annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa ehdotetuista vapautuksista kohtuullisessa ajassa. Kaikki tällaiset vapautukset on ilmoitettava komissiolle.

6 artikla

Suunniteltuja rakennusteknisiä töitä koskeva avoimuus

1. Edellä 5 artiklassa tarkoitettujen, rakennusteknisten töiden koordinointia koskevien sopimusten neuvottelemiseksi jäsenvaltioiden on vaadittava, että verkon ylläpitäjä antaa yleisiä viestintäverkkoja tarjoavan tai niiden tarjoamiseen luvan saaneen yrityksen nimenomaisesta kirjallisesta pyynnöstä seuraavat vähimmäistiedot fyysiseen infrastruktuuriinsa liittyvistä meneillään olevista tai suunnitelluista rakennusteknisistä töistä, joihin on myönnetty lupa, joiden lupamenettely on vireillä tai joihin aiotaan hakea ensimmäistä kertaa lupaa toimivaltaisilta viranomaisilta seuraavien kuuden kuukauden aikana:

- a) töiden sijainti ja tyyppi;
- b) kyseeseen tulevat verkkoelementit;
- c) töiden arvioitu aloituspäivä ja kesto; sekä
- d) yhteyspiste.

Yleisiä viestintäverkkoja tarjoavan tai niiden tarjoamiseen luvan saaneen yrityksen pyynnössä on täsmennettävä alue, jolla se aikoo ottaa käyttöön nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtejä. Verkon ylläpitäjien on annettava pyydetty tiedot kahden viikon kuluessa kirjallisen pyynnön vastaanottopäivästä oikeasuhteisin, syrjimättömin ja läpinäkyvin ehdoin. Jäsenvaltiot voivat sallia vähimmäistietojen saannin rajoittamisen ainoastaan, jos se katsotaan välttämättömäksi verkkojen turvallisuuden ja eheyden, kansallisen turvallisuuden, kansanterveyden tai yleisen turvallisuuden, luottamuksellisuuden tai yrityksen ja liikesalaisuuksien kannalta.

2. Verkon ylläpitäjä voi evätä 1 kohdassa tarkoitetun pyynnön, jos

a) se on asettanut pyydetty tiedot julkisesti saataville sähköisessä muodossa; tai

b) nämä tiedot ovat käytettävissä keskitetyn tietopisteen kautta.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että verkon ylläpitäjä antaa 1 kohdassa tarkoitetut pyydetty vähimmäistiedot saataville keskitetyn tietopisteen kautta.

4. Jos tässä artiklassa säädettyistä oikeuksista ja velvoitteista syntyy riitaa, jäsenvaltioiden on varmistettava, että kumpi tahansa osapuoli voi saattaa riidan kansallisen riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi. Kansallisen riitojenratkaisuelimen on suhteellisuusperiaate täysimääräisesti huomioon ottaen annettava sitova päätös riidan ratkaisemiseksi mahdollisimman lyhyessä ajassa ja poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.

5. Jäsenvaltiot voivat säätää tässä artiklassa säädettyjä velvoitteita koskevista vapautuksista arvoltaan vähäisten rakennusteknisten töiden osalta tai kun kyse on kansallisesta kriittisestä infrastruktuurista. Tällaiset vapautukset on perusteltava asianmukaisesti. Asianomaisille osapuolille on annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa ehdotetuista vapautuksista kohtuullisessa ajassa. Kaikki tällaiset vapautukset on ilmoitettava komissiolle.

7 artikla

Lupien myöntämismenettely

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki asiaankuuluvat tiedot ehdoista ja menettelyistä, joita sovelletaan nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönoton edellyttämien rakennusteknisten töiden lupien myöntämiseen, mukaan lukien kaikki tiedot näihin elementteihin sovellettavista vapautuksista joidenkin tai kaikkien kansallisessa lainsäädännössä edellytettävien lupien osalta, ovat saatavilla keskitetyn tietopisteen kautta.

2. Jäsenvaltiot voivat säätää jokaisen yleisiä viestintäverkkoja tarjoavan tai niiden tarjoamiseen luvan saaneen yrityksen oikeudesta jättää sähköisessä muodossa keskitetyn tietopisteen kautta sellaisia lupia koskevia hakemuksia, joita tarvitaan nopeiden sähköisten viestintäverkkojen elementtien käyttöönoton edellyttämiin rakennusteknisiin töihin.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toimivaltaiset viranomaiset myöntävät tai epäävät luvat neljän kuukauden kuluessa täydellisen lupahakemuksen vastaanottopäivästä, sanotun kuitenkin vaikuttamatta muihin, menettelyn tai muutoksenhakumenettelyjen asianmukaista toteutusta varten asetettuihin erityisiin määräaikoihin tai velvoitteisiin, joita sovelletaan lupamenettelyyn kansallisen tai unionin lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat säätää, että tätä määräaikaa voidaan poikkeuksellisesti pidentää asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa. Pidennyksen olisi oltava lyhin mahdollinen luvan myöntämiseksi tai epäämiseksi tarvittava. Mahdolliset epäämiset on perusteltava asianmukaisesti puolueettomin, läpinäkyvin, syrjimättömin ja oikeasuhteisin perustein.

4. Jäsenvaltiot voivat varmistaa, että jokaisella yleisiä viestintäverkkoja tarjoavan tai niiden tarjoamiseen luvan saaneella yrityksellä, joka on kärsinyt vahinkoa 3 artiklan mukaisesti sovellettavien määräaikojen noudattamatta jättämisestä, on oikeus saada kärsimästään vahingosta korvaus kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

8 artikla

Kiinteistön fyysinen infrastruktuuri

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki loppukäyttäjän sijaintipaikassa olevat uudisrakennukset, mukaan lukien niiden yhteisomistuksessa olevat elementit, joita koskevat rakennuslupahakemukset on jätetty 31 päivän joulukuuta 2016 jälkeen, varustetaan nopeita yhteyksiä tukevalla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla verkon liityntäpisteisiin saakka. Samaa velvoitetta sovelletaan peruskorjaustöihin, joita koskevat rakennuslupahakemukset on jätetty 31 päivän joulukuuta 2016 jälkeen.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki monen asunnon uudisrakennukset, joita koskevat rakennuslupahakemukset on jätetty 31 päivän joulukuuta 2016 jälkeen, varustetaan liityntäpisteellä. Samaa velvoitetta sovelletaan monen asunnon kiinteistöjen peruskorjaustoihin, joita koskevat rakennuslupahakemukset on jätetty 31 päivän joulukuuta 2016 jälkeen.
3. Tämän artiklan mukaisesti varustetut kiinteistöt ovat voivat saada vapaaehtoisen ”laajakaistavalmis”-merkinnän jäsenvaltioissa, jotka ovat päättäneet ottaa tällaisen merkinnän käyttöön.
4. Jäsenvaltiot voivat säätää 1 ja 2 kohdassa säädettyjä velvoitteita koskevista vapautuksista tietyntyyppisten rakennusten, erityisesti omakotitalojen, tai peruskorjaustöiden osalta tapauksissa, joissa näiden velvoitteiden täyttäminen on kohtuutonta, esimerkiksi yksittäisille omistajille tai yhteisomistajille aiheutuvien kustannusten tai rakennustyyppin vuoksi; tällaisia rakennustyyppisiä voivat olla tietyntyyppiset muistomerkit, historialliset rakennukset, loma-asunnot, sotilaskäytössä olevat rakennukset tai muut kansalliseen turvallisuuden tarkoituksiin käytetyt rakennukset. Tällaiset vapautukset on perusteltava asianmukaisesti. Asianomaisille osapuolille on annettava mahdollisuus esittää huomautuksensa ehdotetuista vapautuksista kohtuullisessa ajassa. Kaikki tällaiset vapautukset on ilmoitettava komissiolle.

9 artikla

Kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokaisella yleisten viestintäverkkojen tarjoajalla on oikeus ottaa käyttöön verkonsa omalla kustannuksellaan liityntäpisteeseen saakka, jollei 3 kohdan ensimmäisestä alakohdasta muuta johdu.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokaisella yleisten viestintäverkkojen tarjoajalla on oikeus käyttää olemassa olevaa kiinteistön fyysistä infrastruktuuria nopean sähköisen viestintäverkon käyttöönottoa varten, jos kahdentaminen on teknisesti mahdotonta tai taloudellisesti tehotonta, jollei 3 kohdan ensimmäisestä alakohdasta muuta johdu.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokainen liityntäpisteen ja kiinteistön fyysisen infrastruktuurin käyttöoikeuden haltija täyttää tarvittaessa kyseisen infrastruktuurin käyttöoikeutta koskevat yleisten viestintäverkkojen tarjoajien kohtuulliset pyynnöt oikeudenmukaisin ja syrjimättömin ehdoin ja edellytyksin, hinta mukaan lukien.

Jos 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu käyttöoikeudesta ei päästä sopimukseen kahden kuukauden kuluessa muodollisen käyttöoikeuspyynnön vastaanottopäivästä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että kullakin osapuolella on oikeus saattaa asia toimivaltaisen kansallisen riitojenratkaisuelimen käsiteltäväksi, jotta voidaan arvioida, onko mainituissa kohdissa säädettyjä vaatimuksia noudatettu. Kansallisen riitojenratkaisuelimen on suhteellisuusperiaate täysimääräisesti huomioon ottaen annettava sitova päätös riidan ratkaisemiseksi mahdollisimman lyhyessä ajassa ja poikkeuksellisia olosuhteita lukuun ottamatta joka tapauksessa kahden kuukauden kuluessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta saattaa asia tuomioistuimen ratkaistavaksi.

4. Jäsenvaltiot voivat myöntää vapautuksia 1–3 kohdan säännöksistä sellaisia rakennuksia varten, joiden osalta käyttöoikeus olemassa olevaan verkkoon, joka on liitetty loppukäyttäjän sijaintipaikkaan ja joka soveltuu nopeiden sähköisten viestintäpalvelujen tarjoamiseen, varmistetaan puolueettomin, läpinäkyvin, oikeasuhteisin ja syrjimättömin ehdoin ja edellytyksin.
5. Jos nopeita yhteyksiä tukevaa kiinteistön infrastruktuuria ei ole käytettävissä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokaisella yleisten viestintäverkkojen tarjoajalla on oikeus liittää verkkonsa tilaajan tiloihin tilaajan suostumuksella ja sillä edellytyksellä, että kolmansien osapuolten yksityisomaisuuteen kohdistuva vaikutus pidetään mahdollisimman vähäisenä.
6. Tämä artikla ei rajoita liityntäpisteen tai kiinteistön fyysisen infrastruktuurin omistajan omistusoikeutta tapauksissa, joissa kyseisen infrastruktuurin tai liityntäpisteen käyttöoikeuden haltija ei ole kyseisen infrastruktuurin tai liityntäpisteen omistaja, eikä muiden kolmansien osapuolten, kuten maanomistajien ja kiinteistönomistajien, omistusoikeutta.

Jäsenvaltiot voivat antaa sääntöjä, jotka koskevat riittävää taloudellista korvausta henkilöille, joille aiheutuu vahinkoa tässä artiklassa säädettyjen oikeuksien käytöstä.

10 artikla

Toimivaltaiset elimet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksi tai useampi toimivaltainen elin suorittaa kunkin kansalliselle riitojenratkaisuelimelle annetun tehtävän.
2. Jäsenvaltion 1 kohdan nojalla nimeämän kansallisen riitojenratkaisuelimen on oltava oikeudellisesti erillinen ja toiminnallisesti riippumaton kaikista verkon ylläpitäjistä. Jäsenvaltiot voivat sallia kansallisen riitojenratkaisuelimen periä maksuja sille annettujen tehtävien suorittamiseen liittyvien kustannusten kattamiseksi.

3. Jäsenvaltioiden on vaadittava, että kaikki osapuolet tekevät täysimääräisesti yhteistyötä kansallisen riitojenratkaisuelimen kanssa.
4. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi toimivaltainen elin kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla suorittamaan 4, 6 ja 7 artiklassa tarkoitetut keskitetyn tietopisteen tehtävät. Näiden tehtävien suorittamiseen liittyvien kustannusten kattamiseksi jäsenvaltiot voivat sallia maksujen perimisen keskitettyjen tietopisteiden käytöstä.
5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kunkin tässä direktiivissä tarkoitettuja tehtäviä hoitavan tämän artiklan mukaisen toimivaltaisen elimen nimi viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2016 ja mahdolliset näitä tietoja koskevat muutokset ennen tällaisen nimeämisen tai muutoksen voimaantuloa.
6. Tässä artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisen elinten päätöksiin on voitava hakea muutosta tuomioistuimessa kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

11 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä säännöistä, jotka koskevat tämän direktiivin nojalla hyväksyttyjen kansallisten toimenpiteiden rikkomisiin sovellettavia seuraamuksia, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava asianmukaisia, tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

12 artikla

Uudelleentarkastelu

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2018 kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta. Kertomus sisältää yhteenvedon tässä direktiivissä säädettyjen toimenpiteiden vaikutuksesta ja arvion edistymisestä sen tavoitteiden saavuttamisessa, myös siitä, voitaisiinko ja millä tavoin direktiivillä edistää digitaalisstrategiassa esitettyjä laajakaistatavoitteita kunnianhimoisempien tavoitteiden saavuttamista.

13 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2016. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä 1 päivästä heinäkuuta 2016.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

15 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 15 päivänä toukokuuta 2014.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

D. KOURKOULAS